

CERGE
Center for Economic Research and Graduate Education
Charles University

Eseje v Oblasti Experimentální Ekonomie: Diskriminace a Vzdělání

Nikoloz Kudashvili

Disertační práce

Praha, Srpen 2022

Abstrakt

V první kapitole tržní diskriminace je dobře zdokumentována empirickými studiemi. Field experimenty jsou naproti tomu méně úspěšné při identifikaci zdrojů diskriminace. Tento článek předkládá experimentální důkazy o rozsahu a povaze diskriminace na trhu s pozemky v Gruzii. Cílem experimentu je odhalit možné zdroje statistické diskriminace v důsledku rozdílných názorů na zahraniční investory. Diskriminace je měřena rozdílnými cenami pro domácí a zahraniční investory. Zjistili jsme, že síla diskriminace významně klesá s ochotou zahraničních investorů důkladněji prozkoumat trh a platit nájem předem. To naznačuje, že diskriminace je ovlivněna především stereotypy o nákladech na průzkum trhu a schopnosti zahraničních investorů platit nájem předem. Vliv diskriminace na základě preferencí mezi zahraničními a domácími investory se zdá být zanedbatelný. Znalost původu diskriminace může být užitečná při tvorbě antidiskriminačních zákonů.

V druhé kapitole diskriminace vůči menšinám je přítomna v mnoha společenských skupinách, ale málo se ví o strategiích, které mohou menšiny použít k minimalizaci diskriminace. Využíváme experiment typu trust game se 758 žáky středních škol z Gruzie, kde etničtí Gruzínci diskriminují etnické Armény. Zavádíme úvodní fázi signalizace k prozkoumání ochoty Arménů skrýt svůj etnický původ a vyhnout se tak očekávané diskriminaci. 43 procent arménských účastníků falešně signalizovalo, že mají gruzínské jméno. Falešná signalizace je motivována očekávanými transfery a nefinančními důvody. Strategické klamání o etnické příslušnosti zvyšuje gruzínským účastníkům očekávané zpětné transfery a eliminuje diskriminující chování.

Ve třetí kapitole studenti mohou mít při rozhodování o vzdělání nepřesné představy o budoucích výdělcích a uplatnění. Tento článek zkoumá vliv informování na zamýšlenou a výslednou volbu studijního oboru v Gruzii. Středoškolští studenti v našem experimentu systematicky nadhodnocují příjmy a nezaměstnanost vysokoškolských absolventů. Zjišťujeme, že o 10 % více studentů, kteří byli informováni o skutečných příjmech a nezaměstnanosti, změnilo svou volbu studijního oboru oproti studentům, kteří informováni nebyli. Změny ve volbě studijního oboru jsou částečně dány rozdílem mezi přibližnou představou o nezaměstnanosti a skutečnou nezaměstnaností. Naproti tomu se zdá, že rozdíly v příjmech nehrají roli. Také

odhadujeme a nacházíme vliv na studenty, kteří informaci nezískali přímo. Nepřímý vliv se projevuje pouze u starších studentů, kteří jsou blíže ukončení střední školy. Zjišťujeme, že okamžité změny v zamýšlené volbě oboru nejsou propojeny s konečnou volbou oboru, což naznačuje, že měření vlivu informace na bezprostřední úmysly nemusí být postačující k pochopení, jak informace ovlivní skutečné životní volby. Zjišťujeme, že informování má značný přímý i nepřímý vliv na volbu univerzitního oboru.